

Universitätsbibliothek Paderborn

**In Hoc Libello Continentvr.|| Divo Maximiliano Avgvsto
Chvnradi Cel||tis rapsōdia Lavdes Et Victoria De
Boe-||mannis Per Septem Electores Et || Regem**

Celtis, Konrad

Auguste: Vinde:, 1505

VD16 C 1897

In Hoc Libello Continentvr. Divo Maximiliano Avgvsto Chvnradi Celtis
rapsōdia Lavdes Et Victoria De Boemannis Per Septem Electores Et
Regem. Phoebvm. Mercvrivm Et Bachvm Et Novem Mvsas Personatas ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-14416

IN HOCLIBELLO CONTINENTVR.
DIVO MAXIMILIANO AVGUSTO CHVNRA DI CEI
TIS PACTVS LAUDES ET VICTORIA DE BOE
MANNIS PER SEPTEM ELECTORES ET
REGEM PHOEVM MERCVRIVM
ET BACHVMET NOVEMMV
SAS PERSONATAS PVBLI
CO SPECTACVL VI
ENNE ACTA ANNO
M.D.III.

Diuo Maximiliano Sodalitatis laria Col
legii poetarum Viennæ in delectu publico
per classes decantatæ et recitatæ laudes pro
erectione eiusdem Collegii.

CHVNRA CELTI S AD DIVVM
Maximilianum de Rhenatariis suis.

Cum tot arithmarii scribunt tibi rhemate laudes
Cæsar; et impressis dent tua gesta notis.
Nero tamen spero placat magis inlyte Cæsar;
Quam nos qui latiis scribimus acta notis.
Nostra leget gallus; Boemannus; farinata; panno;
Rhomulus; hispanus; uasco; britannus; erix.
Illorum nostris tantu admirantur in oris
Rhemata; non alias sunt aditura plaga.

Eiusdem ad Maxim. de redditu suo ab oceano.
Qualis ab hispanis alcides uenerat oris:
Aurea cū tauris plurima poma ferens.
Aut qualis bacchus crispati uictor ab indis:
Attulerat thæbis grata trophæa suis.
Talis ab occiduo rediit modo littore Cæsar:
Victor ouans rhenum dannubiumq; regens.
Illic sugambros domitans illic Boemannos:
Europamq; suo subiuget imperio.
Tarda solct magnis rebus inesse fides.

STRATEGEMA REGIVM.C.BOE.

August. Moraus Reg.Boe. Vicecancel. Chn. Celti. Suo Complatonico.
 Non tecū cōuenio mī Celti. Nam quos Boemos Cor: Bemos aut̄ pto. uocat: hos tu nescio cuius autoritate
 Boemānos appellas. Quā si boim istorū téporū qui Boemiā incolūt ritum et r. ligionē recte perpēdere ut
 limus: Boemādi potius (quod eorū lingua deum mandētes sonat) quā boemāni iure essent appellādi. He
 n. summa totius religionis ipsorū est ut et infantes et adulti senes ac decrepiti promiscui sexus: ad faci
 tissimi corporis et sanguinis xpī eduliu quotidianacē passim ferantur: nulla pectorum uenia p confessionē xpī
 no more petita: sed ueluti alini et sues ad paltū: ita hi ad tanti mysterii cibū solo sensus impetu ducinur. In
 re ergo eos hac rōne Boemādos potius: qm Boemānos uocauerim. Nisi tu certius aliqd cur eos sic uoces
 afferas: et ualidioribus argumentis me male sensisse conuincas. Vale ex Buda. M.D.III.
 Celtis August. suo. Mirifice me oblectasti epis. tua Augus. chariss. Ipse cur collimicioris tuos Boemānos. u
 cite: accipe. Das oino potētissimis gētes (ut apud phatos autores est) cōmigrasse i germaniā legimus C
 tas ei Boios: a pecudū et boū cura uocitatos. Qui dū ad ripas bystrī cōsedissent: pascuosoſq faltus et irreg
 as uales in corde ferme germanie rare bitari intellexissent: a Māno eius regiōis tūc duce inuitati et prō
 nus idigenis paulatī sanguine mixto barbara plebs p̄ter cōsuetū gētib⁹ usum: trāsluit in sotia sui cepto nomi
 gētē Par rō de Celtiberis: Gotholāis: Tectosagis lueuis. Vale ex phrōtisterio nō et cōtub etnō Iria
 Vienne.

INCIPIT RAPSODIA.

Paresiphanus dum personati
Electores confidunt.

Ceu septem aduerso discurrent sydera motu:
Inter que mediis splendide phoebe micas.

Sic Cæsar residet septeno numine cinctus:

Sancta ubi maiestas: et iouis ales adest.

HEROOLDVS PROCLAMATOR

Maximilaneos iuuenes celebremus honores:
Carmenibusq; suas tollamus ad æthera laudes.

Qui nostra æterna componens tempa pace:

Strauit ab arctoo uenientes axe Boemos:

Hic ubi spumiferū Regus se uoluit in histriū:

Atq; Ratisponam uictricib; irrigat undis.

PARESIPHANVS EVOCATOR.

Phœbe ueni latio dicturus carmina regi.

Et uos pegasides æterno in amore sorores:

Carmenibus uestris tantos celebrate triumphos.

Victor enim magno uestro inflamatus amore:

Iussat austriacis uos his residere sub oris.

PHOEBV'S EVOCATV'S.

Dicte Pierides summi uictoris honores:

Et propere huc uestros ad me conuertite gressus:

Carmenibus uestris patulas præbebimus aures:

Ipse meam Citharam plectris sotiabo canoris.

MERCVRIVS PHOEBI ASSECLA.

Meq; decet tantos nō deseruisse triumphos:

Sub phœbi radiis q; semp oberro coruscis:

Et uideor tam dum luna sub axe sereno:

Obducit tetro phœbi uaga lumina uul' u.

Consilium et ipse dedi referens mandata tonantis:

Quo gens clypiferis male sana periret in armis.

Bacchus comitatus satyris et fannis.

Nec me deesse decet circuī q; salto camenas:

A II

Inspirans pateris carmina docta meis.

CLIO EVOCATA PRIMA.

Militiae sublime decus: spes certa labantis
Et columnen patriae: belloq; insignis et armis.
Cui pater omnipotens ualidas in corpore uires
Prebuit: et latii regni concessit habenas:
Ut foret exuicias ageret q fortis opimas
Bemorum de gente fera: quā tu inclytus armis:
Militibus grauidam: fortem: belloq; ferocem
Sternis: et ingentes das primus in agmine strages:
Dū nostras temere tentant inuadere terras.
Quale solent rapidi cū forte in prelia tauri
Concurrunt: flexis uibrantes cornibus auras:
Naribus erectis cælum et mugitibus implet.
Tum si frugiferis pœnorum missus ab antris
Magnanimus paret arima Leo: tollensq; coruscas
Erecta certuice iubas: fremit ore minaci:
Rictibus et patulis intentat uulnera sœua.
Qui modo conuersis pugnabant cornibus hostes:
Deponunt ultro rabiem et parere fatentur.

THALIA SECUNDA.

Haud secus aduersos fueras ubi raptus in hostes
Agmen agens: dant terga uiri: fractusq; resedit.
Impetus: atq; fuga querit sibi quisq; salutem:
Maiores partem dum cernit in agmine fusam:
Partem aliam innectis abduci in uncla catheris.
Quale solet pastor phœbo migrante sub undas:
Armenta ad crates positis obcludere septis:
Tale Ratisponam ducta est fera turba sub urbem:
Venales animæ luituræ corpore pœnas.

MELPOMENE TERTIA.

O mundi lux alma: qbus tua laudibus æquem
Facta canenda mihi: tua dū primordia quaero
Distrahor: atq; humeri tanto sub pondere nutant

Quisue tui generis: diuinae et originis autor
Extitit? Habsburgus clara an de stirpe Rudolphus?
Leupoldus successor: uel qui sup astra relatus?
Sive aliquem superum humana latuisse figura?
Credendus: et nostras uos progeniisse sub auras?
Quandoquidem uobis maius nil cernimus orbe.

EVTERPE QVARTA.

Ingenii ne prius uires: bellie labores
Comemorem: ne prius tot dextra marte triūphos:
Quanta trophæa geras de infidis hostibus: orco
Quos tua dextra dedit: sive urges feruidus hostem.
Seu ualido torques ingens haſtile lacerto
Eminus: aut iaculans tua spicula: cominus arcu:
Montibus aut positas: niueis uel in alpibus arces.
Saxa rotans: ferri ue globos per incenia iactans.
Aequas euri: et a solo: sternaci puluere et igne:
Concutiēs totū ceu fulmine iupiter orbem
Dum crepat excussis: correptus ab ignibus æther:
Condūtur tetro et rutilātia sydera fumo.
Vel quale hiberno uolitat succensa uapore.
Aereo fax orta suo: lapsuq; repente
Absumpta: humano eludit lumine sensus.
Aut quale auruagas tollit se falco per alas
Percitus: astra petens: siquādo lumine acuto
Conspexit liqdas uolucrem se ferre per undas:
Ima petit: uolucrem q; rapit: uelocior omni:
(Quam mittit scythico uenator in orbe) sagitta:
Turifraga intorques sic saxa uolantia et ignes.
Vndantes norunt inimico sanguine campi:
Gallorumq; facus: et strata cadauera uoluiens.
Hysteriarar: Rhodanus: hostili cæde maledentes
Et Rhenus triplici qui uoluitur ore sub æquor.
Quiq; cœa subeūte falo tellure maledescunt
Cum phrisius: minima et contentis nocte britannis.

A III

Et qui spirat adl uic ignauii pectoris æstu
Oenus ab austriacis bauarois qui separat oris.
Oene o Oene tuo uideas quem marte lacesis.
Nemo spune uiro huic se se unquā opponit i armis.
Siue pedes dubii pugnas Mauorius iniret:
Seu luctantis equi qui rex erit ora lipatis:
Seu curru posuit numero so castra sub aruis:
Siue mari instructas complesset milite clasies.
Obsidione premit fidentem incenibus hostem:
Limina tartarei potis est q frangere regis.

POLYHYMΝΙΑ QVINTA.

Cum tibi primeuo uernaret flore iuuentus
Molle decus: tenera gestans lanugine uultus:
Lilia purpureis confundens alba rosetis:
Non fractus non segnis eras: non mollia luxus
Tempora ducebas: signava nec otia noras.
Sed galea pressare comas: et ten derencruo
Spicula: ueloces agitare et puluere currus
Suetus: et insani tentare periula Martis:
Flectere equū celerem: gladium et uibrare micātem.
Vel dum liber eras: membra exercere palæstra: aut
Cespito ludus erat: cursuq; lacesere uentos.
Siue tibi aerea dum uisa est dorcas in alpe
Setigeriu sues: has telo aut cuspidē sternis.
Præcipites scopulos et celsa cacumina scandens:
Lubrica præmisso firmans uestigia conto.
Falconemue iubes: liquidas se tollere in auras:
Vnguibus et trucibus dispergere in æthera plumas.
Ille uolat subito lapsu: et diuerberat auras
Vngue secans prædam: rostro et diuellicat unco.
Moxq; reclanatus manibus se reddit amicis.
Nulla dies immunis erat: nunc oppida bello
Tentabas: Gallos: Flandros: Geldrosq; rebelles
Ora premēs saxis: contis: sudibusq; præustis:

Ascendēs primus fixis per mecenā scalis.
ERATO SEXTA.

Tale rūdimētūn, tenero rex inclytus æuo
Sortitus; cunctos patiens tolerare labores:
Ut nemo ausit eques tecū se opponere campo
Aut conferre manus: toto sic pectore surgis
In clipeum: fortī sic uibras spicula dextra.
Nec cuiq̄m ali pedū prodest uel cursus equorum
Mis̄a uel infectis quā stridet arundo uenenis.
His etiā immittis diram per uulnera mortem
Hostibus: et domitos sub tristia tartara mittis.
Mars tibi be lipotēs mē em: uiresq; potentes
Suggerit: ut claro superā dignatur amore.
O merito dilecte deis: o publica mundi
Gloria: cui nomē famamq; extēdere factis
Posse datum paucis mortalibus illud in astra
Pandit iter: cælo residet qui iupiter alto.

TERPSICORE SEPTIMA.

Eximium te nulla dies: te nullā tacebunt
Sæcula: nec memori quisquā te subtrahet æuo
Nec uero Aeacides (quāvis euerterit igne
Mornia troiano quondam possessa colono)
Effrūs: et patrios circū licet Hectora muros
Traxerit exanimem: tāto florescit honore.
Nec qui pampinea uel dūtus fronte corona
Bacchus: thyrifigeras agitās in prælia turmas:
Ille licet fuscos sub leges miserit Indos.
Tu latios Graiosq; uiros: quos stemmate claro
Vexit ad imperiū generosa ac inclyta uirtus
Consortes claris iam uictor habebis in actis:
Illorum magnos dum rex imitaris honores.

CALLIOPE OCTAVA.

Acquabis cunctos Germano sanguine cretos
Induperatores: nec Carolus ille uictuſta

Fancisca de gente satus cognomine Magnus:
Te uirtute sua uincet nec saxona proles
Oddones: totum q̄ implerunt laudibus orbem.
Nec qui de rosea gestabat nomina barba
Termodo onteis uitam qui perdidit undis.
Ah superi talem potuistis cernere cladem?
Tigris et eufrates nostra sub lege fuissent.
Sed deus æthereum rapit optima quæq; sub orbem.
Inuidet aut claris nostris fataliter actis.
Par eris atq; aliis: q̄ celsa ad sydera famam
Extulerant: summo residentes axe beati:
Qua nitet astrigeri candens uia lactea cælis:
Chunradi: Henrici: Ludouici: aliiq; corusci
Quos octingentis iam Rhoma receperat annis.

VRANIA NONA.

Sed maiora tuis fieri his speramus ab astris:
Postquam Rhomanam gestabis fronte coronam.
Finibus europæ dum pelles fortibus armis
Turcum: et Rhomana Boemannum legesolutum.
Qui duo conturbant felicia sæcula nostra:
Hic fidens iaculis: hic sylua et montibus altis:
Tanquam nativo quis clauditur undiq; muro.
Vtq; tuus Rhenus de fontibus usq; sub æquor
Seruit: et austriaca ueneratur nomina gentis:
Danubius sic ille tuus sotialibus undis:
Vsq; sub euxinum celebret tua nomina pontum.
Tunc pax per totum duce te celebrabitur orbem.
Sancta fides: superum pietas: concordia: uirtus:
Integritas: sancta redient cum religione.
Cumq; tibi ueniet longeua et tarda senectus
Exactis fatis: mox te referemus ad aulam:
Qua residet totum nutu qui tempat orbem.
Hic ueluti uiuus: sic nos post fata tueris.
Cum patreatq; alii diuina stirpe creatis.

PERSONA INTERPOSITA LAUREANDA.

Oueniat lux illa tuis decreta triumphis:
Constantine tuam qua cernere possumus urbem:
Et baccho thæbas: et amatas palladi athenas:
Et macedū pelopisq; domos: atq; archadis arua:
Euboias rupes: et qua se uoluit in undas
Alpheus: sicutilis q; rursum erumpit in oris.
Omnihi si dulces musarū cernere fontes
Detur hic: et doctis mea mergere labra sub undis:
Et lucis errare piis: fluuiisq; sonoris:
Orpheus cum dulci potuit quos sistere cantu:
Carmina tunc totum canerē uentura sub orbem.
Vel si non dabitur: rex inuictissime regū:
Hic mea florenti iam cingas tpa lauro.
Ipse tuas laudes: famamq; sub æthera tollam:
Dū mihi uitales uegetabit spiritus artus.

CHORVS MVSARVM CANVNT ET AD
numerū saltāt: phœbo cū cytara in medio stante.
Qua sol purpureo terras illuminat ortu:
Quaq; Notos Austrosq; uidet: pluuialibus undis.
Et qua flōrgero zephyro se condit in æquor
Occiduū: Herculeis metis ubi proximus Atlas:
Suppositos nobis alio suspectat in orbe.
Et qua per rigidas spargit sua frigora terras
Ursa minor maiorq; sua quas culpide terret
Arctophylax: semper referas spolia alta trophæis
Maximiane: decus nostris et gloria terris:
Semp cincta gerens uiridanti tempora lauro.

BACCHVS CVM SATYRIS AD NV
merum saltat et canit: iaptis musis.

Seculis nostris modo gratulandum	Maximus regum dat emilianus
Quod tot electos habeat poetas	Munus hoc nobis: ueteres reducens
Austrie tellus: ubi Bacche fundis	In luas terras generosus artes
Plurima dona.	Aere perenni.

Vnde nos euneti iuuenies precamur: Ut queat nostris remouere terris
Iupiter multos sibi det triumphos: Perfidū turcum gladio minaci
Nestorem longa superans senecta Sarmatas altra Sued scip pellens
Corpo fano. Cumi Boemannis.

MERCVRIVS ACTVM CONCLVDIT.

Hoc tibi casta cohors Rex inuictissime carmen
Offer: deuotis candida pectoribus.

Cōmendatq; tibi iam flexo poplite mnsas:

Qnæ te perpetua laude sub astra ferent.

REX RESPONDET.

Nemo ex hoc numero mihi nō donatus abibit;
Veltrū defendens hic et ubiq; chorū.

Conuersus ad spectatores Mercu.

Et uos qui dulces audistis carmine mnsas:

Maximiliani dicere facta ducis.

Ite bonis aubibus; uelras nunc ite sub aedes:

Deuota et mnis mente fauete sacris.

EPIGRAMMA DE HVS

quod anser interpretatur.

Anser ad almanos uolitabat raucus olores:

Quem rapit italicus per sua colla lupus.

Exutus plumis: et uiuo tostus in igne:

Sic dantur fatis nomina s̄epe suis.

A duce Boiorum nup sed Boeme uocatus:

Cæsus: et histrinas sanguine tingis aquas.

Contineas ergo patriis te Boeme sub oris:

Numina quandoquidem iam tibi nulla fauent.

Aut redeas nostram supplex sub religionem:

Et tibi placatos senseris esse deos.

AD GENEROSVM DOMINVM

Bohuslau de Hassenstein: de situ Pra-

ge: et sectis et heresibus in Bohemia.

Bosle Bemornm decus: et ruentis Vberi gleba tua Praga cincta est:
Vni cum lumen patriæ resurgens: Quam rapax scindit fluius: p albin
Fama quem clarum beat: et p omni Exuēs nomen sociis petetes
Prouchet orbem. Fluctibus equor.